

«Археологія», «Revista arheologica», «Археологія і давня історія України». Є членом Спеціалізованої вченої ради з захисту докторських дисертацій при Інституті археології, а також низки археологічних комісій, рад та товариств.

Крім наукових, С. А. Скорому добре вдаються і поетичні рядки. Він є автором шес-

ти збірок поезії, а його вірші надруковані не лише в Україні, а й в Росії, Молдові, Німеччині, США.

У свій черговий ювілей Сергій Анатолійович сповнений творчих сил та дослідницьких планів! Тож, побажаємо професору їх неодмінного здійснення!

*О. Д. МОГИЛОВ,
кандидат історичних наук,
Інститут археології НАН України*

*Д. В. КАРАВАЙКО,
кандидат історичних наук,
Інститут археології НАН України*

ДО 75-РІЧЧЯ АРКАДІЯ ОЛЕКСАНДРОВИЧА КОЗЛОВСЬКОГО

18 грудня 2019 р. відомому українському археологу, старшому науковому співробітнику відділу археології Києва, керівнику Старокиївської археологічної експедиції Інституту археології НАН України Козловському Аркадію Олександровичу виповнюється 75 років.

А. О. Козловський народився в 1944 р. у м. Дніпропетровську. З 1959 до 1965 рр. був студентом Індустріального технікуму м. Дніпропетровськ, а з 1967 до 1973 рр. навчався на історико-філологічному факультеті Дніпропетровського державного університету.

З 1974 р. Аркадій Олександрович працює у відділі давньоруської археології, а потім — у Відділі археології Києва Інституту археології НАН України (з 1974 р — на посаді старшого лаборанта, з 1980 р. — молодшого наукового співробітника, з 1982 р. — наукового співробітника, а з 1992 р. — старшого наукового співробітника).

У 1977 р. він вступає до аспірантури Інституту, яку закінчує у 1980 р., а в 1982 р. успішно захищає кандидатську дисертацію на тему: «Історико-культурний розвиток Південного Подніпров'я в IX—XIV ст.».

Аркадій Олександрович Козловський відомий, як спеціаліст у галузі археології та історії Давньої Русі і пізнього середньовіччя. Протя-

гом сорока п'яти років він проводить польові дослідження археологічних пам'яток Південного Подніпров'я, Подунав'я, Чернігівщини та Києва.

Близько десяти років А. О. Козловський проводив стаціонарні археологічні розкопки на поселеннях і могильниках Південного Подніпров'я. У результаті досліджень була складена археологічна карта пам'яток осілого населення, на основі якої вперше було виділено п'ять центрів, де чільне місце посідали ремісничі та торговельні діяльності, а також зроблено досить цікавий висновок про участь

осілого населення Південного Подніпров'я не тільки у зовнішній торгівлі, але і про можливість посередницької торгівлі з кочовиками. Ним вперше було розроблено класифікацію кераміки місцевого виробництва, в окрему групу було виділено кераміку післямонгольського часу, а також ретельно проаналізовано господарську діяльність осілого населення. За підсумками археологічних досліджень у Південному Подніпров'ї, окрім низки наукових статей, у 1992 р. була опублікована монографія «Історико-культурний розвиток Південного Подніпров'я в IX—XIV ст.».

Значний внесок Аркадій Олександрович зробив у вивченні Балканодунайської культури. За результатами розвідок у районі Придунайських озер була складена археологічна карта пам'яток даної культури, на ряді поселень проведено стаціонарні розкопки — встановлено їхні розміри, планувальна структура, особливості архітектури, матеріальна культура тощо. Це дозволило реконструювати господарську діяльність населення Нижнього Подунав'я у IX—X ст.

Також, А. О. Козловський значну увагу приділяв вивченню витоків і деяких проблем історії українського козацтва: проводив розкопки на о. Хортиця, о. Байда та на Кам'янській Січі. Аналіз виявлених матеріалів дав змогу Аркадію Олександровичу підтвердити достовірність писемних джерел і зробити висновок про можливість участі частини осілого населення Півден-

ного Подніпров'я у формуванні запорозького козацтва.

Наукові напрацювання А. О. Козловського отримали високу оцінку на вітчизняних і зарубіжних конференціях.

З кінця 1990-х рр. Аркадій Олександрович займається дослідженнями давньоруського і пізньосередньовічного Києва, а з 2005 р. і дотепер — працює на посаді старшого наукового співробітника Відділу археології Києва і керує Старокиївською археологічною експедицією. За цей період він очолював близько 40-ка археологічних розкопок на території Верхнього Києва. Є автором і співавтором понад 55 звітів про археологічні дослідження на території Києва, а також близько 90 наукових публікацій.

Останні чотирнадцять років, у рамках планових тем свого Відділу, А. О. Козловський займається дослідженням Копиревого кінця — на сьогодні одного з найменш вивчених районів стародавнього Києва. За результатами цих досліджень завершується написання колективної монографії: «Копирів кінець у Києві».

До своїх обов'язків Аркадій Олександрович ставить сумлінно і відповідально, колеги його поважають.

Тож, користуючись нагодою, колектив відділу археології Києва та Старокиївської експедиції щиро вітає ювіляра з Днем народження і бажає йому міцного здоров'я, щастя, успіхів, творчого натхнення і довгих років життя!!!

*Колектив відділу археології Києва
Інститута археології НАН України*

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ВОЛОДИМИРА ДАНИЛОВИЧА БАРАНА

5 листопада 2019 р. відійшов у вічність визначний фахівець у галузі слов'яно-руської археології, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент Національної Академії наук України, двічі лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (1991, 2001) Володимир Данилович Баран.

Внесок В. Д. Барана в розвиток української і загалом європейської археології неоціненний. Саме завдяки його роботам, в Україні був сформований новий напрям археологічних досліджень — ранньослов'янська археологія. Наукові здобутки Володимира Даниловича Барана — це масштабні розкопки пам'яток I тис.